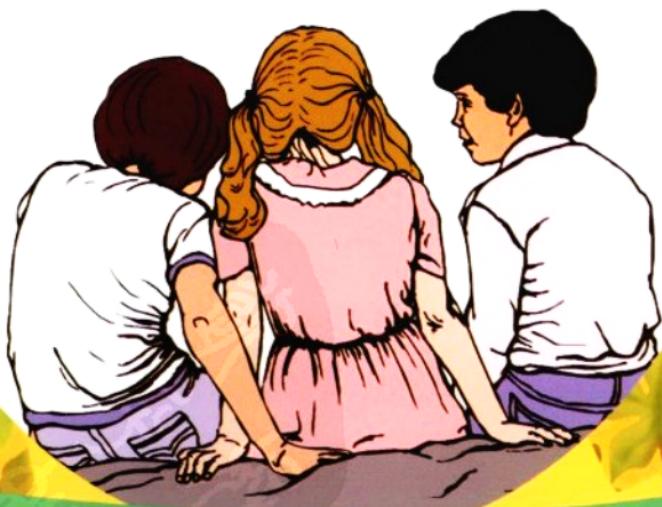

少数民族中小学生 汉语阅读

◇张玉萍 / 张玲 编著

◇茹克燕·肉孜 / 张亮 翻译

新疆科学技术出版社

少数民族中小学生 汉语阅读

◇张玉萍 / 张玲 编著

◇茹克燕·肉孜 / 张亮 翻译

新疆科学技术出版社

图书在版编目(CIP)数据

少数民族中小学生汉语阅读/张玉萍, 张玲编著. —乌
鲁木齐: 新疆科学技术出版社, 2008.9

ISBN 978-7-80727-937-2

I. 少… II. ①张… ②张… III. 语文课—阅读教学—中
小学—教学参考资料 IV.G634.333

中国版本图书馆 CIP 数据核字(2008)第 149179 号

出版发行 新疆科学技术出版社
地 址 乌鲁木齐市延安路 255 号
邮政编码 830049
电 话 (0991)2887449 2866319(Fax)
E - mail xjkjcbhbs@yahoo.com.cn
印 刷 乌鲁木齐市大金马印务有限公司
版 次 2008 年 12 月第 1 版
印 次 2008 年 12 月第 1 次印刷
开 本 850 mm×1 168 mm 1/32
印 张 5.75
字 数 150 千字
定 价 12.60 元

版权所有，侵权必究

此有印装质量问题, 请与出版社发行科联系调换

前　　言

少数民族汉语教学是针对少数民族学生进行的一种第二语言教学，其目的是培养少数民族学生汉语听、说、读、写和使用汉语进行交际的能力。《少数民族中小学生汉语阅读》正是一本针对少数民族汉语教学及少数民族中小学生阅读的特点及需求编写的汉语阅读教材。

本书由5个单元组成，每个单元对阅读技能的训练都有所侧重：第一单元为“汉字学习”，较系统地介绍了汉字偏旁部首的相关知识；第二单元为“词汇学习”，介绍了通过上下文的线索学习生词、简略语、汉语量词等知识；第三单元为“句子学习”，从找出句子中心词、识别关键词语、识别标点符号、寻找句子段落的中心句4个方面介绍了阅读长句、难句的技巧；第四单元为“短文阅读训练”，介绍了在文首、文中、文末寻找短文的主要观点的阅读技巧；第五单元为“篇章阅读训练”，通过不同体裁的短文加强了通读、略读、查阅等阅读方法的训练。

《少数民族中小学生汉语阅读》教材全书各单元体例大致相同，由阅读知识、阅读训练组成。在第五章，考虑部分读者强化阅读技能的需要，编写了扩展阅读的内容。本书针对新疆少数民族学生汉语学习的特点，将知识性、趣味性、阅读技能融为一体，在阅读短文的选择、词语注释、阅读知识的介绍等方面尽量满足读者的阅读需求，可供民考民、民考汉等不同阅读对象使用。

由于编著者水平有限，本书必然还存在一些不足和缺憾，恳请广大读者批评指正。

编著者

2008年8月

目 录

第一单元 汉字学习	(1)
第一节 汉字知识(一)	(1)
第二节 汉字知识(二)	(6)
第三节 汉字知识(三)	(10)
第四节 汉字知识(四)	(15)
第五节 汉字知识(五)	(19)
第六节 汉字知识(六)	(26)
第七节 汉字知识(七)	(31)
第八节 汉字知识(八)	(38)
第二单元 词汇学习	(45)
第一节 联系上下文学习生词	(45)
第二节 简略语知识	(53)
第三节 汉语量词知识(一)	(57)
第四节 汉语量词知识(二)	(63)
第三单元 句子学习	(69)
第一节 找出句子中心词	(70)
第二节 识别关键词语	(75)
第三节 识别标点符号	(80)
第四节 寻找段落的中心句	(87)
第四单元 短文阅读训练	(99)
第一节 在文首找短文的主要观点	(100)
第二节 在文末找短文的主要观点	(106)
第三节 在文中找短文的主要观点	(113)
第五单元 篇章阅读训练	(120)
第一节 通读方法的训练	(122)
第二节 略读方法的训练	(141)
第三节 快速查阅方法的训练	(164)

مۇندەرنىجە

(1) بىرىنچى بۆلۈم خەنزوچە خەت ئۆگىنىش	§ 1
(1) خەنزوچە خەت ھەقىدە ساۋات (1)	§ 1
(6) خەنزوچە خەت ھەقىدە ساۋات (2)	§ 2
(10) خەنزوچە خەت ھەقىدە ساۋات (3)	§ 3
(15) خەنزوچە خەت ھەقىدە ساۋات (4)	§ 4
(19) خەنزوچە خەت ھەقىدە ساۋات (5)	§ 5
(26) خەنزوچە خەت ھەقىدە ساۋات (6)	§ 6
(31) خەنزوچە خەت ھەقىدە ساۋات (7)	§ 7
(38) خەنزوچە خەت ھەقىدە ساۋات (8)	§ 8
(45) سىككىنچى بۆلۈم سۆزلىكىلەرنى ئۆگىنىش	ئىككىنچى بۆلۈم سۆزلىكىلەرنى ئۆگىنىش
1. ماقالىدىكى خام سۆزلەرنى كونتېكستكە بىرلەشتۈرۈپ ئۆگىنىش	§ 1
(45) 1. ماقالىدىكى خام سۆزلەرنى كونتېكستكە بىرلەشتۈرۈپ ئۆگىنىش	§ 1
(53) 2. قىقلارتلما سۆزلەر ھەقىدە ساۋات	§ 2
(57) 3. خەنۇ تىلىدىكى مىقدار سۆزلەر ھەقىدە ساۋات (1)	§ 3
(63) 4. خەنۇ تىلىدىكى مىقدار سۆزلەر ھەقىدە ساۋات (2)	§ 4
(69) ئۆچىنچى بۆلۈم جۈملەلەرنى ئۆگىنىش	ئۆچىنچى بۆلۈم جۈملەلەرنى ئۆگىنىش
(70) 1. جۈملەدىكى مەركىزى سۆزنى تېپىپ چىقش	§ 1
(75) 2. حالقىلق سۆزلەرنى پەرق ئېتىش	§ 2
(80) 3. تىش بەلگىلەرنى پەرق ئېتىش	§ 3
(87) 4. جۈملە، ئابىزا سلاردىكى مەركىزى جۈملەنى ئىزدەش	§ 4
(99) تۈتنىچى بۆلۈم پارچە ئوقۇش مەشقى	تۈتنىچى بۆلۈم پارچە ئوقۇش مەشقى
(100) 1. پارچىنىڭ بېشىدىن ئاساسلىق كۈز قاراشنى تېپىپ چىقش	§ 1
(106) 2. پارچىنىڭ ئاخىردىن ئاساسلىق كۈز قاراشنى تېپىپ چىقش	§ 2
(113) 3. پارچىنىڭ ئوتتۇرسىدىن ئاساسلىق كۈز قاراشنى تېپىپ چىقش	§ 3
(120) بەشىنچى بۆلۈم ماقالە ئوقۇش مەشقى	بەشىنچى بۆلۈم ماقالە ئوقۇش مەشقى
(122) 1. باشتىن - ئاخىر ئوقۇش ئۆسۈلى	§ 1
(141) 2. كۈز يۈكۈرتۈپ ئوقۇش ئۆسۈلى	§ 2
(164) 3. تېز سۈرەتتە ئاخىتۇرۇپ ئوقۇش ئۆسۈلى	§ 3

第一单元 汉字学习

برىنچى بولۇم خەنزوچە خەت ئۆگىنىش

第一节 汉字知识(一)

خەنزوچە خەت ھەقىقدە ساۋات (1) § 1

今天的汉字是从古代的象形文字发展来的，至今仍有明显的表意性质。汉字中形声字最多。形声字的一部分表示意义，即事物大致的类别(叫形旁)，另一部分表示声音(叫声旁)，如：“清、湖”就是形声字，左边的“氵”表示水，右边的“青、胡”表示声音；由于许多字古代的语音和现在不同，因此，有些声旁和字的发音不同，如：江、河等；几千年来随着汉字不断发展，有些字的字形起了变化，有些字的意义发生了变化，使得有些汉字的形旁所表示的意义与字本身的意义关系不大，如：“法、没”等。尽管如此，大多数形声字还是可以根据声旁和形旁读出它的音和理解它的大致意义，所以，运用汉字分析的方法可以推测不熟悉的生字、生词。

هازىرقى خەنزوچە خەت قەدىمكى تەسۋىرى يېزىقىن تەرەققى قىلىپ كەلگەن، مېلەم بۈگۈنكى كۈندە روشن مەنە ئىپادىلەش خاراكتېرىگە ئىكەن. خەنزوچە خەتلەر ئىچىدە فونېتكە كاتېگورىيىلىك خەتلەر ھەممىدىن كۆپ. فونېتكە كاتېگورىيىلىك خەت دېگىنىمىز، خەتنىڭ بىر بۆلۈكى مەنە ئىپادىلەسە، يەنى شەيتىنىڭ ئاسالىق تۈرى (شەكىل بۆلۈكى دېسىلىدىن) نى ئىپادىلەسە، يەنە بىر بۆلۈكى ئاهاشنى ئىپادىلەيدۇ (ئاھاك بۆلۈكى دېسىلىدىن).

مەسلىن：“لار فونېتكە كاتېگورىيىلىك خەتلەر دۇر. سول تەرەپتىكى”؟ “سۈنى ئىپادىلەيدۇ، ئوڭ تەرەپتىكى”清、湖“لار ئاهاشنى ئىپادىلەيدۇ؛ كەلۋەتتە قەدىمكى تاڭىزىش

بلەن ھازىرقى تاۋۇش كۆپ پەرقلەنكەچكە، بىزى ئاھاڭلار بلەن خەتنىڭ ئوقۇلۇشى ئوخشاش بولمايدۇ، مەسىلەن: “江” قاتارلىقلار. نەچچە مىڭ يىللاردىن بېرى خەنزوچە خەتلەر ئۆزۈلۈكىز تەردەققى قىلىۋاتقاچقا، بىزى خەتلەرنىڭ خەت شەكىلە ئۆزۈگىرىش بولغان بولسا، بەزىلىرىنىڭ مەنسىدىمۇ ئۆزۈگىرىشلەر بولغان، شۇ ۋە جىدىن بىزى خەنزوچە خەتلەرنىڭ شەكىل بۆلۈكى ئىپادىلىكەن مەنە بلەن خەتنىڭ باغلىنىشچانلىقى ئانچە كۈچلۈك ئەماس. مەسىلەن: “法” 没 法 ۋە شەكىل بۆلۈكى ئاساسەن فۇنىتىك ئاتىپگۈرىسىلىك خەتلەر بىزنىڭ ئاھاڭ بۆلۈكى ۋە شەكىل بۆلۈكى ئاساسەن ئۇنىڭ ئوقۇلۇشنى ۋە مەنسىنى بىلۈپلىشىمىزكە ياردەم بېردىلەيدۇ. شۇغا، خەنزوچە خەتلەرنى بۆلۈكەكلەرگە ئايىرىش ئۆسۈلدىن پايدىلىنىپ خام خەت ۋە خام سۆزلەرنى پەرەز قىلىپ بىلەلەيمز.

下面的表格中是最常见的 5 个形旁及它们的意义。

تۇۋەندىكى جەدۋەلde ھۈزىستىلگىنى دائىم ئۆزجەرايدىغان بەش شەكىل بۆلۈكى ۋە ئۇلارنىڭ مەنسى:

形 旁 شەكىل بۆلۈكى	表示的意义 مەنسى	例 字 مسال
扌(提手旁)	与手或手的动作有关 قول ۋە قول ھەرىكەتلىرى بلەن مۇناسىۋەتلىك	打、拉、提、接
氵(三点水)	与水等液体有关 سو قاتارلىق سۈيۈق جىسمىلار بلەن مۇناسىۋەتلىك	江、河、汗、洗
犭(反犬旁)	与兽类或兽类的动作有关 پىرتقۇچ ھايۋانلار ۋە شۇ تۈزۈدىكەلەرنىڭ ھەرىكەتلىرى بلەن مۇناسىۋەتلىك	狐、狗、狼、猎
木(木字旁)	与树木或木器有关 ھەل - دەرەخلىر ۋە ياغاج سايمانلىرى بلەن مۇناسىۋەتلىك	树、枝、林、椅
口(口字旁)	与嘴或嘴的动作有关 ئېغىز ۋە ئېغىز ھەرىكەتلىرى بلەن مۇناسىۋەتلىك	叫、喊、吃、叹

【阅读训练】

小 海 狸

春天，雪很快就融化了，河水的水位升高，淹没了海狸的小房子。海狸把小海狸搬到干燥的枯叶堆上，但是水越涨越高，逼得小海狸不得不四散逃命。

最小的一只小海狸筋疲力尽了，开始往下沉。我发现后，便把它从水里救了出来。我起先以为是河鼠呢，后来看见它的尾巴是铲形的，才想到是一只小海狸。

到了我家，它费了半天工夫，弄干净自己，又晾干了身上的毛。后来，它在炉子后面找到一把扫帚，就坐在两条后腿上，用两只前脚捧起一根扫帚毛，啃了起来。

小海狸吃饱后，把地上所有的小树枝和叶子都耙到一起，垫在身子底下，睡着了。

我听见小海狸在睡梦中呼哧呼哧地喘气，心想：“多么安静的一只小兽！可以把它独自留在家里，不会出什么事情的！”

我将小海狸锁在屋子里，就到森林里去了。

我带着枪在森林里遛了一夜，早晨我回家，打开门一看……

这是怎么了？我好像进了木工作坊似的！

满地都是白花花的刨花，一条桌子腿儿变得特别细——小海狸把这条桌子腿啃了个遍，自己躲到炉子后面去了。

一夜之间，水位回落了，我赶紧把小海狸装在一只口袋里，送到河边。

打那以后，我只要在森林里遇见被海狸啃倒的树，就会立刻想起啃细了我桌子腿儿的小海狸。

[词语对照]

[1]融化

rónghuà

ئېرىسىك، ئېرىپ كەتمەك

[2]淹	yān	چۈزىمەك، باسماق
[3]搬	bān	كۈزىمەك، توشۇماق
[4]干燥	gānzào	قۇرۇق، قۇرغان
[5]枯叶	kūyè	قۇرغان يۈپۈرمەك
[6]涨	zhǎng	ئۈزىلمەك، ئۇلغايماق
[7]越……越……	yè……yè……	بارغانسېرى
[8]逼	bī	قىستىماق، مە جىۈزلىماق
[9]不得不	bùdébù	مسا بولمايدۇ
[10]四散逃命	sìsàntáomìng	تەرەپ - تەرەپكە قېچىپ قۇتۇلماق
[11]筋疲力尽	jīnpílìjìn	مادارى قالماسلق، ھالدىن كەتمەك
[12]啃	kěn	غاچىماق
[13]耙	pá	ترنلىماق، ترنا سالماق
[14]垫	diàn	قويىماق، قىستۇرماق
[15]遛	liù	ئايىنسىپ كەلەك، چۈركىلەپ كەلەك
[16]作坊	zuōfang	ھۆنەرۇنچىلىك ىشخانسى، ڪارخانا
[17]刨花	bào huā	قىرىندى

[阅读练习]

一、阅读短文，回答下面的问题。

- 1.海狸是什么？
- 2.海狸的小房子一般在什么地方？
- 3.河鼠与海狸的区别是什么？
- 4.小海狸在什么地方睡着了？
- 5.我在什么时候会立刻想到小海狸？

二、为下面画线的词语选择一个最恰当的解释。

- 1.河水的水位升高，淹了海狸的小房子。 ()
 ①和水有关的事物 ②和水有关的动作，淹没
 ③水很多 ④水流出来了
- 2.海狸把小海狸搬到干燥的枯叶堆上。 ()

①海狸是一种鱼

②海狸是虫子

③海狸是一种生活在水边的小兽

④海狸生活在山上

3.水越涨越高，逼得小海狸四散逃命。 ()

①小海狸很生气

②小海狸长大了

③河水水面升高

④河水把海狸吓跑了

4.它在炉子后面找到一把扫帚。 ()

①一种扫地用的工具

②扫地

③用手抓

④拿

5.它用两只前脚捧起一根扫帚毛，啃了起来。 ()

①玩

②用手取

③一点点地用牙咬

④和嘴有关的东西

6.它把地上的小树枝和叶子都耙到一起。 ()

①一种长在树上的果实

②树上开的花

③小树

④树的分枝

三、阅读短文后判断正误。

1.河水的水位升高了是因为雪化了。 ()

2.小海狸不会游泳。 ()

3.河鼠的尾巴是铲形的。 ()

4.小海狸知道怎样照顾自己。 ()

5.海狸喜欢啃木头。 ()

6.我一看见被海狸啃倒的树，就会想起那只小海狸。 ()

四、运用学过的汉字偏旁部首知识，找出汉字的义项。

1.①滨 a.用力从口中吐出

②打 b.一种落叶灌木，秋天叶子变成红色，木材可做家具

③啐 c.水边

④栌 d.用手或东西撞击物体

2. ①椿 a. 深水池
 ②吹 b. 把夹在中间的东西取出来
 ③潭 c. 合拢嘴唇用力呼气
 ④抽 d. 一种树

3. ①楸 a. 喊叫
 ②挡 b. 流水的声音
 ③嚷 c. 一种落叶乔木
 ④淙 d. 拦住

五、请在短文中找出几个形旁分别是“扌、冂、木、口、”的字。

第二节 汉字知识(二)

(2). خانزۇچە خەتەقىقە ساۋات (2)

形旁 شەكل بېلىكى	表示的意义 مەنسى	例字 سالار
月(肉月旁)	与身体的各个部位、内部器官相关 بەدەنلىكى ھەرقايىسى ئەزىلار، ئىچكى ئەزىلار ۋە ئۇنىڭغا مۇناسىۋەتلىك ھەرىكەتلەر	脸、脑、肝、胖
雨(雨字头)	与雨水有关的自然现象 يامغۇر سۈيگە مۇناسىۋەتلىك تەبىشى ھادىسلەر	雪、雾、霜、露
足(足字旁)	与脚有关的部位或动作 پۇت بىلەن مۇناسىۋەتلىك قىسىملار ۋە ھەرىكەتلەر	踢、跑、跟、跪
穴(穴字头)	与孔洞、空间有关的事物或动作 كامار، چوڭقۇر جايىلار ۋە بوشلۇققا مۇناسىۋەتلىك شەيشىلەر ھەمە ھەرىكەتلەر	窗、穿、窝、空
辵(走之底)	与事物的移动、运行、距离有关 شەيشىلەرنىڭ يۇتكىلىشى، ھەرىكەتلەنىشى ۋە ئارىللىقغا مۇناسىۋەتلىك	进、远、过、达

【阅读训练】

今天,我起得很早很早,往窗外一看,不由得惊叫起来,啊! 青草怎么全变成了天蓝色的! 完全是天蓝色! 草儿被浓雾压得低着头,忽闪忽闪的。

你把两种颜色——白色和绿色——掺在一起试试看,会变成天蓝色的。是露珠撒在鲜绿色的青草上,把青草染成天蓝色的。

有几条绿色的小径,穿过天蓝色的草地,从丛林通到板棚前。板棚里存放着一袋袋的麦子,有一窠灰山鹑,趁人们还没起身的时候,就跑到村里来偷吃麦子了。这不是它们嘛! 在打麦场上,淡蓝色的山鹑,胸脯上有个马蹄形的巧克力色大斑,它们的小嘴“笃笃笃”地啄着啄着,啄得好忙呀! 趁着人们还没醒来,它们得赶快吃点儿!

再往远处看去,燕麦田就在树林边上,还没有收割的燕麦也是一片天蓝色的。一个猎人掮着枪,在那里走来走去。我知道猎人一定是在那里守候琴鸡呢! 琴鸡妈妈常常带了它的一窠小琴鸡,到田里去吃个饱。琴鸡在天蓝色燕麦田里跑过的地方,都是绿色的,因为琴鸡跑过时把露水给碰掉了。猎人始终也没放枪,大概琴鸡妈妈带了它那一窠小琴鸡,逃回树林里去了。

[词语对照]

[1]掺	chān	ئاربلاشتۇرماق
[2]染	rǎn	بويماق
[3]撒	sǎ	چاچماق، سالماق، تۆزىمەك
[4]露珠	lùzhū	ثېبەم تامچىسى
[5]板棚	bǎnpéng	يافاج لەمپە
[6]笃笃	dǔdǔ	بىر خىل ئاۋاز، تاك - تاك، تاھىلىدىماق
[7]啄	zhuó	چوقۇلماق
[8]胸脯	xiōngpú	مېيدە، كۆزكۈرمەك
[9]燕麦	yànmài	سۈلۈ

[10]收割	shōugē	ئورماق
[11]掮	qián	مۇرسىكە ئالماق، يېزدۈمەك
[12]窠	kē	ئۇۋا، چاشكا
[13]大概	dàgài	ئېھتمام، بەلكىم
[14]醒	xǐng	ئويغاق تۈرمەق، ئويغانماق

[阅读练习]

一、阅读短文并回答问题。

- 1.为什么青草全变成了天蓝色?
- 2.谁在偷吃麦子?
- 3.猎人在干什么?
- 4.琴鸡出现在燕麦地里了吗?

二、为下面画线的词选择一个最恰当的解释。

- 1.草被浓雾压得低着头,忽闪忽闪的。 ()
 ①一种植物 ②接近地面空气中的微小水滴
 ③雨水 ④一种动物
- 2.山鹑趁人们还没起身的时候,就跑到村里来偷吃麦子。
 ()
 ①与脚有关的部位
 ②腿往上用力,离开地面
 ③两只脚或四只脚快速前进
 ④一种状态
- 3.山鹑的胸脯上有个马蹄形的巧克力色大斑。
 ()
 ①一种动物 ②与脚有关的部位
 ③与脚有关的动作 ④一个形状
- 4.琴鸡妈妈把吃饱的小琴鸡带回了寨里。
 ()
 ①琴鸡的窝 ②田野
 ③树林 ④燕麦地
- 5.琴鸡在天蓝色燕麦地里跑过的地方,都是绿色的,因为琴鸡

跑过来时把露水给碰掉了。 ()

- ①一种颜色 ②琴鸡吃的东西
③凝结在地面或物体表面上的水珠 ④燕麦的果实

6. 猎人始终也没放枪,大概琴鸡妈妈带了它那一窠小琴鸡,逃回树林里去了。 ()

- ①平安离开 ②因害怕而跑到别处
③飞行 ④害怕猎人

三、根据短文内容判断。

1. 因我起得早,青草全都变成了天蓝色。 ()
2. 白色和绿色掺在一起会变成蓝色。 ()
3. 山鹑是一种鸟。 ()
4. 山鹑的小嘴是坚硬的。 ()
5. 猎人的枪是专门打琴鸡的。 ()
6. 猎人的枪打跑了琴鸡。 ()

四、运用学过的汉字偏旁部首知识,找出下面汉字的义项。

1. ①肩 a. 向前移动
②进 b. 抬起腿用脚撞击
③窠 c. 鸟兽、昆虫住的地方
④踢 d. 人的胳膊和躯干相连的地方
2. ①过 a. 乱跑
②踝 b. 用背扛起来
③背 c. 小腿和脚之间左右突起的骨头
④窜 d. 从一个地方移到另一个地方
3. ①送 a. 脚用力踏地
②窗 b. 人和高等动物的呼吸器官
③肺 c. 把东西运去或拿给别人
④跺 d. 墙上开的通气透光的洞

4. ①穿 a. 把货物从一个地方送到另一个地方
 ②肝 b. 通过
 ③趾 c. 人和高等动物的消化器官之一
 ④运 d. 脚指头

五、请把有“月、冂、宀、宀、讠”偏旁的字词各写 5 个。

第三节 汉字知识(三)

(3). خەنۇچە خەت مەققىدە سازات § 3

形 旁 شەكل بۇلۇك	表示的意义 مەنسى	例 字 مسار
艹(草字头)	与草本植物有关的事物、状态 سامان غوللىق ئۆزۈمۈزكىلەرگە مۇناسىۋەتلىك شەيشى ۋە ھالەتلەرنى بىلدۈزۈدۈ	花、草、药、苹
宀(宝盖头)	与房屋、处所相关的事物或动作 تۆزى - جاي، ماکانغا مۇناسىۋەتلىك شەيشى ۋە ھەرىكەتلەرنى بىلدۈزۈدۈ	室、家、安、宿
讠(言字旁)	与语言有关 تىل ۋە كېپ - سۆزكە مۇناسىۋەتلىك	说、讲、话、语
钅(金字旁)	与金属货物有关 بېتال بۇيۇملارغا مۇناسىۋەتلىك	铁、钱、钢、钻
王(王字旁)	与玉和玉器的声音有关 فاش تېشى ۋە قاش تېشى بۇيۇملىرىنىڭ ئاۋازىغا مۇناسىۋەتلىك	珠、玲、琦、环

【阅读训练】

传说在苏州一座山下有户人家姓田，弟兄三个，老大叫家福，老二叫家禄，老三叫家寿，一家人靠种花过日子。老大贪利，老二贪财，老三贪物，三个人自私到一块去了，经常吵嘴打架，甚至弄得头破血流。

他们兄弟三个在北山背阴的地方种茶，在南山朝阳的一面种一种据说是从印度传进来的摩尼花。摩尼是镶在印度公主帽子上的一颗宝珠的名字，光洁照人，珍贵无比。这花形状像珍珠，色白瓣圆，芬芳四溢，因此也叫摩尼。

有一个春天，摩尼开花，茶树茂盛，南山的花香被风刮到北山。老大头一个发现茶叶上有一股冲鼻的香味。这个香味要多浓有多浓，要多甜有多甜，甜得要人醉，浓得要人睡。他觉得这是个宝，就瞒着老二老三，偷偷地抢先把茶叶摘下来，拿到市场去卖。果然买得又快又好，价钱也很高，真是人人喜欢人人爱。

这个消息很快给老二、老三知道了。老二说，北山上的茶叶是他种的，南山上的摩尼是他栽的，卖的钱理应归他；老三说，摩尼是他栽，茶叶由他采，卖的钱理应归他；老大说，摩尼是大家栽，茶叶由大家采，发现茶叶有香味的是他，卖的钱理应归他。三人吵得不可开交，吵着吵着，就打了起来，你揪我拉，闹到一位名叫戴逵的人那里去了。

戴逵是个有名的雕刻家，还很擅长弹琴。他弹出的琴声，可以使白云停留，百鸟起舞。当朝宰相知道了，派人找他去弹琴，他把琴砸了，隐居到了苏州城外的山里。在苏州这一带，人人都知道他正直无私，办事公道，都很尊重他，有争执也都愿意找他裁决。这一天，田家三兄弟找到戴逵，把情由说了一遍。戴逵听了笑笑说：“摩尼不能变成谋利，要谋利，不要把利看得太重，伤了手足之情。你们兄弟，三个一条心，门前的黄土才会变成金。我看以后就把摩尼改叫末利吧，你们只要记住这两个字，就再也不会打架了。”兄弟三人